

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2006-2007

27 FÉVRIER 2007

Projet de loi portant assentiment au Protocole portant amendement à la Convention européenne pour la répression du terrorisme, fait à Strasbourg le 15 mai 2003

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES RELATIONS EXTÉRIEURES ET
DE LA DÉFENSE
PAR
MME ZRIHEN

I. INTRODUCTION

La commission a examiné le présent projet de loi au cours de sa réunion du 27 février 2007.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2006-2007

27 FEBRUARI 2007

Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol tot wijziging van het Europees Verdrag tot bestrijding van terrorisme, gedaan te Straatsburg op 15 mei 2003

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN EN
VOOR DE LANDSVERDEDIGING
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW ZRIHEN

I. INLEIDING

De commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 27 februari 2007.

Composition de la commission / Samenstelling van de commissie :

Président / Voorzitter : François Roelants du Vivier.**Membres / Leden :**

SP.A-SPIRIT	Staf Nimmegeers, Fatma Pehlivan, Lionel Vandenberghe.
VLD	Margriet Hermans, Annemie Van de Casteele, Paul Wille.
PS	Jean Cornil, Pierre Galand, Olga Zrihen.
MR	Marie-Hélène Crombé-Berton, Alain Destexhe, François Roelants du Vivier.
CD&V	Sabine de Bethune, Elke Tindemans.
Vlaams Belang	Jurgen Ceder, Karim Van Overmeire.
CDH	Christian Brotcorne.

Suppléants / Plaatsvervangers :

Mimount Bousakla, Jacinta De Roeck, Bart Martens, Fauzaya Talhaoui.
Pierre Chevalier, Stefaan Noreilde, Patrik Vankrunkelsven, Luc Willems.
Jean-Marie Happart, Joëlle Kapompolé, Marie-José Laloy, Philippe Mahoux.
Jihane Annane, Jean-Marie Cheffert, Berni Collas, Christine Defraigne.
Wouter Beke, Luc Van den Brande, Marc Van Peel.
Yves Buysse, Joris Van Hauthem, Wim Verreycken.
Francis Delpérée, Clotilde Nyssens.

*Voir :***Documents du Sénat :****3-2033 - 2006/2007 :**

N° 1 : Projet de loi.

*Zie :***Stukken van de Senaat :****3-2033 - 2006/2007 :**

Nr. 1 : Wetsontwerp.

II. EXPOSÉ INTRODUCTIF DU REPRÉSENTANT DU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES

Le Protocole portant amendement à la Convention européenne pour la répression du terrorisme a été approuvé le 15 mars 2003 à Strasbourg et signé par la Belgique le même jour.

Le Protocole entre en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois à compter de la date à laquelle les parties à la Convention auront ratifié le Protocole. Le 1er mars 2004, deux États membres de Conseil de l'Europe (la Norvège et la Bulgarie) ont ratifié le Protocole.

Le Protocole comprend 19 articles et apporte les modifications suivantes à la Convention de 1977 :

— l'article 1er étend le champ d'application de l'article 1er de la Convention (infractions qui, aux fins d'extradition, ne peuvent être considérées comme des infractions politiques). Les deux premiers paragraphes renvoient à un certain nombre de conventions internationales en vigueur, le paragraphe 3 étend le champ d'application de la Convention aux notions de tentative, de complicité et d'organisation;

— l'article 2 précise le champ d'application de l'article 2 de la Convention au sens du paragraphe 3 de l'article 1er (tentative, complicité, organisation);

— l'article 3 modifie l'article 4 de la Convention en ce sens que les infractions énoncées aux articles 1er et 2 de la Convention doivent être considérées comme cas d'extradition dans les traités d'extradition qui seront conclus dans le futur. De plus, il prévoit que les États contractants peuvent également considérer la Convention comme convention de base à des fins d'extradition;

— l'article 4 complète l'article 5 de la Convention par deux paragraphes : l'extradition peut être refusée si la personne risque d'être exposée à la torture, à la peine de mort ou à la peine privative de liberté à perpétuité effective;

— l'article 5 insère un nouvel article 9 dans la Convention permettant de conclure des accords bilatéraux ou multilatéraux en vue de compléter la Convention;

— l'article 6 complète l'ancien article 9 (nouvel article 10) de la Convention concernant le rôle d'évaluation du Comité européen pour les problèmes criminels conformément aux conventions pénales en vigueur;

II. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE VERTEGENWOORDIGER VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Het Protocol tot wijziging van het Europees Verdrag tot bestrijding van terrorisme werd op 15 maart 2003 goedgekeurd te Straatsburg en door België op dezelfde dag ondertekend.

Het Protocol treedt in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van drie maanden na de datum waarop de partijen bij het Verdrag het Protocol hebben bekrachtigd. Op 1 maart 2004 hebben twee lidstaten van de Raad van Europa (Noorwegen en Bulgarije) het Protocol bekrachtigd.

Het Protocol omvat 19 artikelen en brengt de volgende wijzigingen in het Verdrag van 1977 aan :

— artikel 1 verbreedt het toepassingsgebied van artikel 1 van het Verdrag (misdrijven die niet als politiek misdrijf beschouwd kunnen worden voor uitlevering). De eerste twee paragrafen verwijzen naar een aantal internationaal geldende verdragen, paragraaf 3 voegt de poging, de medeplichtigheid en de organisatie toe aan het toepassingsgebied van het Verdrag;

— artikel 2 verduidelijkt het toepassingsgebied van artikel 2 van het Verdrag in de zin van paragraaf 3 van artikel 1 (poging, medeplichtigheid, organisatie);

— artikel 3 wijzigt artikel 4 van het Verdrag in die zin dat misdrijven vermeld in de artikelen 1 en 2 van het Verdrag moeten worden beschouwd als gevallen van uitlevering opgenomen in de uitleveringsverdragen die in de toekomst zullen worden afgesloten. Bovendien bepaalt het artikel dat de Verdragsluitende Staten het Verdrag tevens kunnen beschouwen als basisverdrag voor uitleveringen;

— artikel 4 vervolledigt artikel 5 van het Verdrag met twee paragrafen : de uitlevering kan worden geweigerd indien de persoon het risico loopt blootgesteld te worden aan folteringen, de doodstraf of de effectieve levenslange gevangenisstraf;

— artikel 5 voegt een nieuw artikel 9 in het Verdrag in, dat de mogelijkheid biedt bilaterale of multilaterale akkoorden af te sluiten om het Verdrag te vervolledigen;

— artikel 6 vervolledigt het vroegere artikel 9 (nieuw artikel 10) van het Verdrag betreffende de evaluerende rol van het Europees Comité voor strafrechtelijke vraagstukken overeenkomstig de geldende strafrechtelijke verdragen;

— l'article 7 règle la procédure d'arbitrage en cas de différend entre les États contractants quant à l'interprétation ou à l'application de la Convention. La réglementation prévue à l'ancien article 10 (nouvel article 11) de la Convention y est détaillée;

— l'article 8 insère un nouvel article 12 dans la Convention et porte sur l'amendement général de la Convention;

— l'article 9 insère un nouvel article 13 dans la Convention et porte sur l'amendement spécifique de l'article 1, paragraphe 1, de la Convention;

— l'article 10 adapte l'ancien article 11 (nouvel article 14) de la Convention de sorte que les États non-membres du Conseil de l'Europe puissent également adhérer à la Convention;

— l'article 11 adapte l'ancien article 12 (nouvel article 15) de la Convention en ce sens qu'outre l'approbation, il permet à présent l'adhésion à la Convention;

— l'article 12 adapte l'ancien article 13 (nouvel article 16) de la Convention et porte sur la possibilité de formuler des réserves;

— l'article 13 insère un nouvel article 17 dans la Convention. Il concerne la création du COSTER (Conference of Contracting States against Terrorism), chargé du suivi de l'application de la Convention;

— l'article 14 a trait à la rénumérotation de l'ancien article 14 de la Convention qui devient un nouvel article 18;

— l'article 15 abroge l'ancien article 15 de la Convention;

— l'article 16 concerne les modifications formelles apportées à l'ancien article 16 (nouvel article 19) de la Convention;

— l'article 17 traite de la signature et de la ratification du Protocole;

— l'article 18 concerne l'entrée en vigueur du Protocole;

— l'article 19 porte sur les notifications.

— artikel 7 regelt de procedure van arbitrage bij onenigheid tussen de Verdragsluitende Staten omtrent de interpretatie of de toepassing van het Verdrag. De regeling zoals bepaald in het vroegere artikel 10 (nieuw artikel 11) van het Verdrag wordt er gedetailleerd in beschreven;

— artikel 8 voegt een nieuw artikel 12 in het Verdrag in en betreft de algemene amendering van het Verdrag;

— artikel 9 voegt een nieuw artikel 13 in het Verdrag in en betreft het specifieke geval van amendering van artikel 1, § 1, van het Verdrag;

— artikel 10 past het vroegere artikel 11 (nieuw artikel 14) van het Verdrag aan zodat ook niet-leden van de Raad van Europa zich kunnen aansluiten bij het Verdrag;

— artikel 11 past het vroegere artikel 12 (nieuw artikel 15) van het Verdrag aan in die zin dat naast de goedkeuring nu ook de toetreding tot het Verdrag mogelijk is;

— artikel 12 past het vroegere artikel 13 (nieuw artikel 16) van het Verdrag aan en betreft de mogelijkheid om voorbehoud te maken;

— artikel 13 voegt een nieuw artikel 17 in het Verdrag in. Het betreft de oprichting van COSTER (Conference of Contracting States against Terrorism), dat belast is met de opvolging van de toepassing van het Verdrag;

— artikel 14 betreft de henummering van het vroegere artikel 14 van het Verdrag, dat artikel 18 (nieuw) wordt;

— artikel 15 heft het vroegere artikel 15 van het Verdrag op;

— artikel 16 betreft de formele wijzigingen die worden aangebracht in het vroegere artikel 16 (nieuw artikel 19) van het Verdrag;

— artikel 17 betreft de ondertekening en de bekrachtiging van het Protocol;

— artikel 18 betreft de inwerkingtreding van het Protocol;

— artikel 19 betreft de berichtgevingen.

III. DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Roelants du Vivier se réfère à l'article 3 du présent projet de loi, qui dispose que les amendements à la Convention européenne pour la répression du terrorisme, qui seront adoptés en application de l'article 9 du Protocole, sans que la Belgique s'oppose à leur adoption, sortiront leur plein et entier effet. Le gouvernement doit toutefois soumettre ces amendements pour approbation aux chambres législatives, dans les trois mois de leur réception. Cette disposition a été insérée dans le projet à la suite d'une observation du Conseil d'État (doc. Sénat, n° 3-2033/1, pp. 20 et suiv.).

Mme Zrihen voudrait savoir si le Groupe multidisciplinaire sur l'action internationale contre le terrorisme dresse la liste des organisations terroristes.

Mme Zrihen renvoie ensuite à l'article 13.1 de la Convention et à la qualification de « moyens cruels ou perfides qui ont été utilisés pour réaliser l'infraction ». Le ministre pourrait-il définir la notion de moyens cruels ou perfides ?

Le représentant du ministre des Affaires étrangères explique que la Convention européenne pour la répression du terrorisme a été élaborée au sein du Conseil de l'Europe par un comité d'experts gouvernementaux sous l'autorité du Comité européen pour les problèmes criminels et qu'elle a été ouverte à la signature des États membres du Conseil de l'Europe.

M. Galand demande des précisions sur l'extradition éventuelle de M. Bahar Kimyongür, ressortissant belge d'origine turque.

M. Wille souligne qu'il n'est pas d'usage d'extrader des ressortissants belges vers la Turquie. De plus, le jugement n'a pas encore été coulé en force de chose jugée.

IV. VOTES

Les articles 1er à 3, ainsi que l'ensemble du projet de loi, ont été adoptés à l'unanimité des 11 membres présents.

*
* *

III. ALGEMENE BESPREKING

De heer Roelants du Vivier verwijst naar artikel 3 van het voorliggende wetsontwerp dat bepaalt dat de wijzigingen van het Europees Verdrag tot bestrijding van het terrorisme die met toepassing van artikel 9 van het Protocol worden aangenomen en tegen de aanneming waarvan België zich niet heeft verzet, volkomen gevolg zullen hebben. De regering moet deze wijzigingen wel binnen een termijn van drie maanden na de ontvangst ervan, ter goedkeuring voorleggen aan de wetgevende kamers. Deze bepaling werd in het ontwerp ingevoegd na een opmerking van de Raad van State (Stuk Senaat, nr. 3-2033/1, blz. 20 e.v.).

Mevrouw Zrihen wenst te weten of de Multidisciplinaire groep inzake internationaal optreden tegen terrorisme, de lijst van terroristische organisaties opstelt.

Mevrouw Zrihen verwijst vervolgens naar artikel 13.1 van het Verdrag en de kwalificatie van « wrede of verradelijke middelen die zijn gebruikt bij het plegen van het feit ». Kan de minister een definitie geven van wrede of verradelijke middelen ?

De vertegenwoordiger van de minister van Buitenlandse Zaken legt uit dat het Europees Verdrag tot bestrijding van het terrorisme is uitgewerkt in het kader van de Raad van Europa door een comité van regeringsdeskundigen onder het gezag van het Europees Comité voor strafrechtelijke vraagstukken en werd opgesteld voor ondertekening door de lidstaten van de Raad van Europa.

De heer Galand wenst meer uitleg over de mogelijke uitlevering van de heer Bahar Kimyongür, een Belg van Turkse origine.

De heer Wille onderstreept dat het niet gebruikelijk is om Belgische onderdanen uit te leveren aan Turkije. Daarenboven is het vonnis nog niet in kracht van gewijsde getreden.

IV. STEMMINGEN

De artikelen 1 tot 3, alsmede het wetsontwerp in zijn geheel, werden eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

*
* *

Confiance a été faite à la rapporteuse pour la rédaction du présent rapport.

La rapporteuse, *Le président,*
Olga ZRIHEN. François ROELANTS du VIVIER.

*
* *

Texte adopté par la commission

*
* *

**Le texte adopté par la commission
est identique au texte
du projet de loi
(voir le doc. Sénat, n° 3-2033/1 - 2006/2007)**

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur, *De voorzitter,*
Olga ZRIHEN. François ROELANTS du VIVIER.

*
* *

Tekst aangenomen door de commissie

*
* *

**De door de commissie aangenomen tekst
is dezelfde als de tekst
van het wetsontwerp
(zie: Stuk Senaat, nr. 3-2033/1 - 2006/2007)**